

Guy Löf NSK samordnare tillsammans med NSK ordförande Åsa Lindestam.

Äldres ekonomiska villkor

Vi behöver fördjupa de ekonomiska diskussionerna. De flesta pensionärer lever idag inte under svåra ekonomiska villkor, även om ekonomin lång ifrån är god för många. Myndigheter och politiker redovisar gärna förenklade generaliseringar som visar att pensionärer lever under ganska goda villkor.

De ekonomiska klyftorna är dock stora inom den äldre befolkningen. Det finns pensionärer i våra nordiska länder som lever på marginalen. Vi finner dem bland de allra äldsta, bland ensamstående kvinnor som tog stort ansvar för sina barn och minskade sin tid i arbetslivet och bland dem som har invandrat hit och inte har tillräckligt lång tid i arbetslivet. Vi finner dem också bland dem som genom funktionsnedsättningar aldrig fick en ordentlig plats i arbetslivet och vars redan låga ersättningar sänktes när de fyllde 65 år.

Mot denna bakgrund är det viktigt för våra organisationer att bevaka de ekonomiska villkoren för äldre personer i de nordiska länderna.

Vi har under många år levt i en tid av god ekonomisk tillväxt med låg inflation och ökad köpkraft för de allra flesta. Nu står vi i början av en konjunktur nedgång och den medför att statens inkomster minskar. Samtidigt ökar priserna och köpkraften minskar. Allt fler oroas över hur de ska klara sina boendekostnader när räntorna stiger, hyrorna höjs och det blir allt dyrare att värma upp bostäderna. Så gott som alla kommer att drabbas men långt ifrån lika hårt. Vi tycker också gå in i en kris utan en politik som fördelar resurserna rättvist.

De pensionärer som levt under prekära ekonomiska villkor kommer inte längre klara sig utan särskild hjälp och många som under de goda åren levde ganska hyggligt riskerar att hamna under den relativa fattighedsgränsen. Även med höjda pensioner kommer vi inte att kunna behålla en tidigare standard.

Våra organisationer ställs inför nya utmaningar när inkomstklyftorna bland pensionärerna leder till att de med den lägsta pensionen inte längre klarar sin hyra, inte har råd att värma upp sin bostad och har svårt att klara rimliga matkostnader. Vi kommer som pensionärer i Norden att klara oss relativt hyggligt om vi jämför oss med dem som lever i andra länder. Välfärdsstaten består men dess sprickor, som vidgats under flera år, kommer bli allt större. För att undvika detta krävs politiska beslut som fördelar resurserna mer rättvist. Vad som händer beror också på hur långvarig krisen blir.

– Guy Löf

Klyftorna växer mellan rika och fattiga

De som har det bra i vårt samhälle får det allt bättre.

Men de som har det mindre bra stampar antingen på stället eller får det ännu sämre. Av den bestämda åsikten är **Anneli Böcker** i Karis.

Vad hon då speciellt hänvisar till är att priserna på både el, mat och kläder kraftigt stiger.

– Men det gör inte pensionerna. Får man till exempel i månaden åtta euro till i handen på sin pension märks det ingenstans, konstaterar hon uppgivet.

Böckerman minns den tid då hon själv var i arbetslivet. Då fick man regelbundet påökt. Men så är det inte mera. Självt hade jag tidigare bil. Men den hamnade jag att sälja.

Böckerman har en hälsning till Finlands regering och riksdag. – Ni bryr er inte om att klyftorna mellan rika och fattiga växer. Så borde det inte få vara. Det här är i allra högsta grad en rättvisefråga.

Så hon har också en hälsning till alla pensionärer och pensionärsorganisationer i Finland.

– Vi måste stå på oss mera och inte huka oss.

I över tjugo år arbetade Anneli Böcker i telefon-

växeln i Hangö stad där hon också var bosatt.

– Då kände alla Hangöbor mig på rösterna men jag kände ingen. Det var nämligen innan man på mobilen kunde se vem man talar med.

Under sin tid i växeln fick hon på allvar uppleva datoriseringen.

– De tekniska förändringarna genomfördes egentligen i två etapper, men jag klarade nog av dem.

Hon gick också på kurs. – Den bästa kursen som jag deltog i gällde arbetarskydd och den räckte två veckor. Kursen arrangerades av Kommunalfacket KAT.

Efter sin pensionering flyttade Anneli Böckerman till Karis där hon blev aktiv inom Karis svenska pensionstagar vars styrelse hon tillhörde i över tio år. Som tack för det tilldelades hon en silvermedalj av Pensionstagarnas centralförbund PCF.

Anneli Böckermans stora fritidsintresse heter hundar.

– När jag bodde i Hangö sysslade jag med att skola hundar så att de ska kunna bete sig. Hunden lär sig nog oberoende om den är ung eller gammal.

Anneli Böckerman med katten Kiti.

Allt beror på hundägarens sätt att skola hunden. Det är nämligen sällan fel på hunden.

När Böckerman bodde i Hangö hade hon tre hundar som hon regelbundet gick med i skogen. Det var samtidigt bra motion. Som pensionär bor hon på Alingsåsgatan mitt i Karis.

– Fast ska man till Karis centrum så måste man antingen gå över järnvägsbron eller genom tunneln under järnvägen.

Hon menar nog att åldern börjar ta ut sin rätt. Därför har hon inga hundar mer. Men djurvän som hon är har hon i stället hittat en annan lösning.

– När jag inte orkar med en hund har jag skaffat en katt.

Den katten har jag uppfostrat som en hund. Så när jag ropar kommer katten precis som en hund, berättar Anneli Böckerman.

Henrik Helenius

NSK:s verksamhet 2023

slutet av hösten avhöll den nordiska samarbetskommittén (NSK) sitt höstmöte i Bommersvik i Sverige.

Där valdes PRO:s nya ordförande **Åsa Lindestam** till ordförande även för NSK. Verksamhetsplanen för år 2023 godkändes och där slås följande uppgifter fast:

- NSK ska omvärldsbekäva i EU och Norden inom ramen för NSK:s prioriteringar.
- samverka med nordiska samhällspolitiska aktörer, såsom Nordiska Rådet, Nordiska Ministerrådet och Nordens Välfärdscenter.
- genomföra aktiviteter/projekt/seminarier/konferenser som beslutas vid NSK-möten.
- delta i aktiviteter/seminarier som kan ligga i NSK:s intresse.

NSK medverkar i AGE Platform Europas – möten med Administrative Council (styrelsemöte), våren och hösten och General Assembly (årsmöte och konferens) i Bryssel.

Följande frågor ska uppmärksammas

- Äldres rättigheter och behov av förstärkt lagstiftning. I samband med Sveriges ordförandeskap i EU planerar NSK att genomföra ett arrangemang i Sveriges riksdag tillsammans med något/några riksdagspartier.
- Övriga deltagare föreslås bli SPF-Seniorena och AGE.

NYTT FRÅN NSK

Deltagare på NSK mötet i Bommersvik.

Syftet är att uppmärksamma frågan om en äldrekonvention. Mötet planeras till början av våren.

- Låga inkomster bland pensionärer även ur jämlikhets- och jämställdhetssynpunkt – med särskild bakgrund i en eventuell nedgång i våra länders ekonomier. En rapport från den svenska pensionsmyndigheten visar att allt fler pensionärer inte klarar sig bara på sin pension, tillägg i form av bidrag är nödvändiga för en stor majoritet. NSK uppmärksammar frågan på lämpligt sätt.
- Pensionärsrådens/äldrerådens arbete och möjligheter att verka för äldreännliga samhällen. Frågan blir ett tema på NSK:s möte 2023. Inför seminariet ska

varje land presentera två goda exempel på hur råden kan fungera.

- Arbeta för att fler kommuner i Norden ansluter sig till nätverket Äldersvänliga städer.

- Dessutom beslutades att:
- Utarbeta en broschyr om NSK som ska kunna delas ut till våra medlemmar
 - Informera om äldreännliga städer och uppmaning att lokalt driva frågan
 - Nyhetsbladet ska i forkortad version översättas till olika nordiska språk. Många medlemmar behåller inte svenska och översättningen kan få fler att läsa Nyhetsbladet.
- NSK nyhetsbrev

Simo Paasilta

chefredaktör
Pensionstagarnas
Centralförbunds
ordförande

LEDARARTIKEL

Med din röst påverkar du

Pensionstagarnas Centralförbund PCF står alltid på den svagares sida. Förbundets intressebevakning inriktas bl.a. på att minska åldersdiskriminering och fattigdom bland pensionstagarerna samt på att bekämpa den ökande ensamheten bland de äldre.

PCF har tagit fram ett eget program i elva punkter om de frågor som borde åtgärdas under följande riksdagsperiod. Kort sagt är programmets budskap att låginkomsttagarna och de äldres röster måste höras i högre grad än för närvarande och att förbättringen av deras ställning placeras i fokus för det politiska beslutsfattandet.

Finland måste antligen göra upp ett program för bekämpning av fattigdom bland pensionärerna. I beredningen bör också pensionstagarförbunden inkluderas. Vid sidan om PCF har det här kravet också ställts av intresseorganisationen PIO som representerar sex rikstäckande pensionärsförbund.

En central del av programmet är kravet på ordentliga nivåhöjningar av folkpensionerna. Dessutom bör verkligt effektiva åtgärder vidtas för att förbättra situationen för pensionärer med låga inkomster. Med tanke på pensionärernas utkomstmöjligheter spelar också tjänster och service deras tillgänglighet och åtkomlighet samt avgiftsnivåerna en betydande roll.

Nu, då välfärdsområdena har inlett sin verksamhet ser det tveklöst ut som om vi till social- och hälsovårdsservicen kommer att behöva mera pengar än vad bedömningen var då reformen bereddes. Eventuellt står vi inför behovet att göra prioriteringar. I en sådan situation måste de politiker som intresserar sig för de äldres sak målmedvetet kräva en förbättring av vård- och omsorgsservicen för seniorerna.

Vi behöver mera resurser och personal i äldreården och -omsorgen. För de äldre är det betydelsefullt att ha en social- och hälsovårdsservice på nära håll som erbjuds i rätt tid, är tillräcklig, av hög kvalitet och erbjuds till ett rimligt pris.

Det är viktigt att koncentrera sig på att upprätthålla funktionsduglighet i en god vardag för de äldre. Såsom vi krävde inför fjolårets regionval bör de äldre vid behov att så snabbt som möjligt ha rätt till dygnet-runt-serviceboende då kriterier som ställs av sakkunniga i social- och hälsovården uppfylls. För tillfället är köerna till den vården orimligt långa. Om det i välfärdsområdena inte finns vilja att sköta detta bör man lagstiftningsvägen skapa en subjektiv rätt för dem som behöver service att inom rimlig tid kunna kräva en vårdplats som motsvarar behoven.

I PCF:s program föreslår vi att man i välfärdsområdena tillsätter en äldreomsorgsombudsmannatjänst. Ombudsmannens uppgifter skulle vara att följa upp servicetillgängligheten samt kvalitetsövervaka den äldre befolkningens hälsa och välfärd. Äldreombudsmannen skulle fungera i nära samarbete med kommunernas och välfärdsområdenas äldreråd samt med de organisationer som i området representerar de äldre.

Låt oss inte ansluta oss till soffliggarna utan låt oss utnyttja vår rösträtt i april.

P.S. Om du har oöverstigliga svårigheter att ta dig till vallokalen har du rätt att be om att få rösta hemma:
www.vaalit.fi/sv/att-rosta-hemma

EKL:s MÅL INFÖR RIKSDAGSVALET perioden 2023–2027:
bit.ly/ekl_riksdagsvalet_2023

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE

Stig Kumlin, 040 050 0584,
stig.kumlin@pp.inet.fi

VICEORDFÖRANDE

Torsten Spring, 040 777 4318,
torstenspring@hotmail.com

SEKRETERARE

Alf-Erik Helsing, 040 592 8595,
alf-erik.helsing@anvianet.fi

PCF'S STYRELSE Rauno Kousa

PCF'S FULLMÄKTIGE Torsten Spring

REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA

SIDAN I ELÄKKEENSAAJA

Marianne Laxén (ansvarig),
mannelx@hotmail.com

Henrik Helenius och

Alf-Erik Helsing

HEMSIDA

svenskadistrikt.elakkeensaajat.fi

ANSVARIG FÖR HEMSIDAN

Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi

Råd till ett nyfött barn.

Innan du blir kapitalist kommunist, monetarist anarkist, marxist, fascist terrorrist, imperialist socialist, syndikalist eller rentav folktopartist

måste lilla du förstå att så snart som du kan gå

bör du stultande gå med i det världsparti för fred som går före allting annat.

Alla -ismer där vi stannat är sekunda, inte störst.

Freden måste komma först. Gör den inte det, min vän, kommer inget efter den.

Tage Danielsson,
tal på FN-dagen 1982.